

Nr 558

Av fru **Olsson, Elvy, m. fl.**, om rörelseträning för åldringar m. fl.

(Lika lydande med motion nr 635 i Andra kammaren)

Handikapputredningen har genom sina undersökningar visat, att det finns behov av omfattande åtgärder då det gäller att förbättra vården för de handikappade. Samhällets åtgärder måste i framtiden bli mera aktiva. Det krävs en aktiv vård med uppsökande verksamhet för att uppdaga behoven.

Till de åtgärder som hittills försummats hör rörelseträningen för de handikappade. Framför allt den stora gruppen reumatiker har stort behov av rörelseträning. Dessutom finns behovet hos många åldringar, såväl hos dem som vistas i hemmet som hos dem som vistas på ålderdomshem.

Riksföreningen mot reumatism har gjort betydande insatser. Riksföreningen har framför allt inriktat sin sjukgymnastiska verksamhet på landsbygdens och de mindre orternas befolkning, som på grund av avstånd har svårigheter att erhålla regelbunden behandling. Därför har man sedan flera år tillbaka en verksamhet med ambulerande behandlingsenheter, envar bemannad med två sjukgymnaster och försedd med en relativt omfattande utrustning. Behandlingsenheterna stationernas för en tid av 3 à 4 månader på en centralt belägen mindre plats där den ena sjukgymnasten upprättar en fast behandlingsmottagning. Den andra sjukgymnasten behandlar patienter i hemmen. Allt sker efter läkarremiss.

Det arbete som utföres av dessa ambulerande behandlingsenheter är av mycket stort värde. Det krävs emellertid ytterligare åtgärder om alla, som har behov av rörelseträning, skall kunna erhålla sådan kontinuerligt. En stickprovsundersökning, utförd av Centerns kvinnoförbund i tre landsbygdskommuner, visar att behovet av rörelseträning är stort. Man kan givetvis inte dra några djupare slutsatser av en med så enkla metoder gjord undersökning men behoven kan ändå klart utläsas.

Undersökningen omfattar Bjurholms kommun i Västerbotten (4 128 invånare), Glanshammars kommun i Örebro län (3 576 invånare) och Linneryds kommun i Kronobergs län (2 244 invånare).

A. Rörelsehindrade som vistas i hemmet

Kommun	Antal personer	Behov av hjälp med rörelseträning	Får hjälp med rörelseträning
Bjurholm	103	De flesta	Mycket få ¹
Glanshammar	105	Ett fåtal	Ett fåtal
Linneryd	63	De flesta	Ett fåtal

¹ Efter läkarremiss får några hjälp i Umeå, dit det är 6—8 mil.

B. Personer över 67 år som vistas i hemmet

Kommun	Antal personer	Behov av hjälp med rörelseträning	Får hjälp med rörelseträning
Bjurholm	525	De flesta	Inga
Glanshammar	531	Ett fåtal	Ett fåtal
Linneryd	35	De flesta	Ett fåtal

C. Personer som vårdas på ålderdoms- och pensionärshem

Kommun	Antal personer	Behov av hjälp med rörelseträning	Får hjälp med rörelseträning
Bjurholm	53	Alla	Ett fåtal
Glanshammar	66	»	De flesta
Linneryd	11	»	Ett fåtal

Givetvis är bedömningen av behovet av rörelseträning svår att göra och de ovanstående uppgifterna kan i viss mån anses vara subjektiva. Klart är emellertid att behovet är synnerligen stort hos alla tre ovannämnda kategorier.

Det är angeläget att möjligheter till rörelseträning skapas dels för dem som nu aldrig får någon sådan, dels för dem som nu endast behandlas med mycket stora tidsmellanrum.

Givetvis är behandlingen av legitimerad sjukgymnast den bästa formen, vilken skall eftersträvas. Därutöver behövs det emellertid enklare rörelseträning med utbildad personal under mellanliggande perioder och för dem som endast är i behov av enklare träning. Personal, som kan bedriva denna form av rörelseträning vid kontinuerliga besök, bör därför utbildas. För vår del finner vi det lämpligt att överväga möjligheterna att genom tilläggsutbildning för hemsamariter göra dessa kompetenta för uppgiften. Även om huvudmannskapet för denna utbildning skall vara landstingskommunal finner vi det angeläget, att statsmakterna genom stimulerande åtgärder medverkar till att den kommer till stånd. I flera landsting har också initiativ redan tagits. Statsmakterna bör också utfärda vissa riktlinjer såväl för utbildningen som för verksamheten. Det är härvid angeläget att kompetensen för dessa hemsamariter med utbildning i rörelseträning klart slås fast, så att den mera avancerade rörelseträningen endast utföres av de högre utbildade sjukgymnasterna.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning angående förbättrade möjligheter för åldringar och rörelsehindrade att erhålla rörelseträning i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 28 januari 1969

Elvy Olsson (cp)

Maj Pehrsson (cp)

Harald Pettersson (cp)

Johan A. Olsson (cp)
